

EKI, Bosna i Hercegovina

EKI je počeo operaciju kao projekat World Vision International (WVI) početkom 1996, u Zenici, Bosna i Hercegovina (BiH). U martu 2001. godine EKI se registrovao kao lokalna mikrokreditna organizacija (MKO). Nadalje, EKI je prošao kroz zakonsku transformaciju i u 2008. godini postao je Mikrokreditna fondacija (MKF). Misija EKIja je da obezbjedi finansijske usluge i tehničku podršku onima koji nemaju pristup bankarskim uslugama i poslovima koji kreiraju nova ili zadržava radna mjesta u čitavoj BiH gdje god je to potrebno i moguće. Sa majem 2012. godine EKI je servisirao 34.278 aktivnih klijenata u ukupnom portfoliju od 93 mil. BAM (47.6 mil. EUR). Njegovih 14 ureda i 52 ekspozitura zadovoljavaju potrebe ruralnih i urbanih klijenata. EKI nudi individualne kreditne proizvode za biznis, poljoprivredu, poboljšanje uslova života i potrošačke namjene.

Rating Socijalne Izvedbe

August 2012

Ukupno:		EKI socijalna izvedba	4	
Upravljanje Socijalnom izvedbom	Finansijska uključenost	Zastita klijenata i etičko finansiranje	Kadrovske politike	Društvene promjene
4-	4-	4+	4	**

Upravljanje Socijalnom Izvedbom

Pokazatelji za 2011

Namjera da se utiče – uvjerljiva

Rizik da se udalji od misije – nizak

- EKI ima jasnu socijalnu misiju naslijeđenu od WVI, koja se štiti od strane Upravnog odbora i menadžmenta EKI-ja, tako da je rizik udaljavanja od misije limitiran.
- Proces donošenja odluka i planiranja u EKI-ju je socijalno orijentiran i EKI je postavio svoje interne sisteme kako bi dostigao svoje socijalne ciljeve.
- EKI ima jasno definirane socijalne ciljeve i indikatore, a razvio je dobru kombinaciju alata kako bi pratio njihovo ostvarivanje iako tu postoji jos prostora za unapređivanje.

Finansijska uključenost

Pokazatelji za 2011

Klijenti u provincijama < 5 MFI	0%
Žene klijenti	39%
Rural klijenti	69%
Klijenti sa nenovčanim garancijama	48%
Stopa penetracije (odrasli)	12.8%
Stopa povrata (Schreiner)	65.9%

- Djelujući u zemlji gdje je zastupljenost mikrofinansijskih usluga dosegao svoj vrhunac u 2008, EKI je bio prisiljen da smanji opseg svog rada u najzasićenijim područjima i uprkos tome uspio zadržati značajnu poziciju na tržištu (17%). Takodjer je značajno to da je EKI uspostavio vrlo dobre procese da pojača svoje djelovanje na siromašna domaćinstva.
- Vrste usluga koje EKI može da pruža zakonom su ograničene isključivo na kreditiranje. Karakteristike EKI kredita su da su oni vrlo dobar prilagodjeni potrebama ciljne klijentele. Otplatni planovi mogu biti različiti kako bi ipak pratili i udovoljili klijentovom biznisu i protoku gotovine (npr. za poljoprivredne kredite).
- EKI je razvio dobre alate kako bi pratio zadovoljstvo klijenata i njihov povrat, te u zadnje vrijeme je počeo sa procesom diversifikacije usluga koje nudi.
- Na mikrofinansijskom tržištu BiH, EKI je pozicioniran među najkonkurentnijim organizacijama u pogledu cijena za visinu kredita koji nudi.

Zaštita klijenata i etičko finansiranje

Pokazatelji za 2011

Provjereni krediti/CRK	100%
Klijenti sa kreditima uz životno osiguranje	0%
Stopa godišnjeg postotka	~23%
Prihod na portfoliu	20.1%
klijenti kontaktirani od ne operativnog osoblja	8.5%
Potrebne rate/	
Raspoloživi dohodak	< 65%

- EKI je kreirao jak sistem za prevenciju prezaduživanja klijenata, ali još uvijek ima nedostataka kad je riječ o ukupnim informacijama o uzajamnoj zaduženosti klijenata, kako bi poboljšao svoje politike.
- EKI je postavio sistem transparentnosti cijena i uslova svojih usluga, koji je bio testiran kako bi se otkrila područja za poboljšanje, a također je implementirao nove regulatorne propise od marta 2012.
- Organizacijska struktura strogo promovira etičko ponašanje uposlenih, što je EKI pojačao svojim procedurama. Vjerovatnoća da će se uposleni na terenu ponašati u skladu s tim je visoka.

Kadrovske politike

Pokazatelji za 2011

%uposlenih sa >2 dana treninga	0%
Godišnje povećanje plata/inflacija	~1
Fluktuacija kadrova	10.8%
Saobraćajnih nezgoda po KS	0.04x

- Kadrovske procedure EKI-ja su jasno definisane, formalizirane i prenjete uposlenicima na način da se osigura isti tretman prema svima. EKI je fer poslodavac, i žene su vrlo dobro zastupljene među uposlenicima.
  - Treninzi su organizovani za sve nivoe uposlenika i broj treninga/dana se u 2012. godini povećao nakon što je od 2009 do 2011 godine zbog krize bio smanjen.
  - Politika nagrađivanja u EKIju je fer u poređenju sa standardima u zemlji i u kombinaciji sa osnovnom platom, individualnom bonus šemom i nefinansijskim sistemom nagrađivanja kao što su socijalna zaštita, zdravstvena zaštita i životno osiguranje.
  - Generalno, upravljanje rizicima koji su vezani za radne uvjete su adekvatni i osiguravaju sigurnu radnu okolinu.
-

Društvene promjene

Edukacija, zdravlje i osnovne usluge	* * * * *
Ravnopravnost polova i osnaživanje žena	* * * * *
Borba protiv nezaposlenosti	* * * * *
Demokratija i ljudska prava	* * * * *
Smanjenje siromaštva	* * * * *
Zaštita okoline	* * * * *

- EKI direktno ne nudi nefinansijske usluge, ali ipak EKI klijenti mogu imati koristi od nefinansijskih usluga koje pruža WVI. EKI također nudi kredite korisnicima WVI projekata po nižoj kamatnoj stop (15%).
  - EKI je usmjerio budžet na finansiranje humanitarnih aktivnosti (posvećen djeci) i društveno odgovornim aktivnostima. EKI provodi godišnje studije mjerenja siromaštva i poboljšanja standarda življenja kod svojih klijenata.
  - U junu 2012 EKI je počeo sa kreditima za energetska efikasnost .
-

Finansijske usluge (rezultati od maja 2012)

Usluge kreditiranja: 34,278 korisnika kredita

- poslovni krediti (31%), poljoprivredni (52%), housing (14%), krediti za domaćinstva (3%)
- prosječan iznos kredita: 1.390 EUR (39% od BDP po glavi stanovnika)
- prosječna visina isplaćenog kredita: 1.705 EUR (48% od BDP po glavi stanovnika)
- Prosječna stopa godišnjeg procenta
  - Usluge štednje – nema
  - Usluge mikroosiguranja (8/12 završen pilot projekat, početak u Sept. 2012)
  - Usluge transfera novca – nema

Nefinansijske usluge

	Podizanje svijesti	Trening	Usluge
Razvoj biznisa	☒	x	x
Edukacija, zdravlje i osnovne usluge	☒	x	x
Jačanje žena	x	x	x
Borba protiv nezaposlenosti	☒	x	x
Demokratija i ljudska prava	x	x	x
Okruženje	☒	x	x

Profil zemlje

Indikatori	BiH	Prosjeck EU
Demografija		
Urbana populacija (%)	49.2%	64.6%
Zdravlje		
Očekivano životni vijek po rođenju	75.7	71.3
Stopa mortaliteta (<5) / 1000 rođenja	14	19
Obrazovanje		
Stopa pismenosti kod odraslih (%)	97.8%	98%
Sekundarna bruto stopa upisa (%)	91.2%	90.7%
Pol		
Parlamentarna mjesta koja imaju žene (%)	15.8%	13.4%
Linija siromaštva		
Populacija ispod 1\$/dan (%)	0.0%	n/d
Populacija ispod 2\$/dan (%)	14%	n/d
Gini index	36.9%	n/d
HDI		
Poredak kod 187 zemalja	74	n/d
2006-2011 napredak	-2	n/d
Ekonomija (2011)		
Ekonomski rast (%) (e)	1.6%	n/d
Inflacija (%)	4%	n/d

Izvori: UNDP, Izvještaj o ljudskom razvoju 2011, COFACE (za ekonomiju)

Kontakt : EKI : Sadina Bina ;sbina@mkoeki.com;+387 33 702 822

Planet rating :Lucie Charrier; lcharrier@planetrating.com ;+33 1 49 21 26 30